

**Аліна Джулій**

студентка 4 курсу спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Марусей Т.В.**,

к.е.н., доцент кафедри інформаційних технологій,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

## **ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ**

На сьогодні якість управління та прийняття рішень на підприємстві тісно пов'язані з використанням сучасних засобів комп'ютерної техніки та інформаційних технологій. Основним підходом до їх використання являється створення та застосування інформаційних систем (ІС) у менеджменті. Інформаційні системи управління надають змогу системно підходити до обґрунтування й прийняття управлінських рішень, підвищувати рівень їхньої оптимальності, дієвості й результативності [1].

Інформаційна система (англ. Information system) – сукупність організаційних і технічних засобів для збереження та обробки інформації з метою забезпечення інформаційних потреб користувачів [2].

В сучасних умовах характерним є застосування вискоєфективних внутрішньофірмових інформаційних систем, що ґрунтуються на використанні найновіших інформаційних технологій, зокрема єдиної локальної комп'ютерної мережі. Управлінська внутрішня інформаційна система представляє собою сукупність інформаційних процесів для задоволення потреб в інформації на різних рівнях прийняття рішень. Інформаційна система включає компоненти обробки інформації, внутрішні та зовнішні канали передачі.

Управлінські інформаційні системи послідовно реалізують принципи єдності виробничого процесу та інформаційного процесу супроводу через застосування технічних засобів збору, нагромадження, обробки і передачі

інформації в поєднанні з використанням аналітичних методів математичної статистики, моделей прогнозно-аналітичних розрахунків та інших необхідних прикладних засобів. У виробничо-господарській структурі підприємства забезпечується узагальнення інформації «знизу-нагору», конкретизація інформації «зверху-униз», а також уніфікується інформаційний процес, спрямований на отримання науково-технічної, планової, контрольної, облікової й аналітичної інформації.

Підвищення ефективності використання інформаційних систем досягається шляхом наскрізної структури та сумісності інформаційних систем, які дозволяють усунути дублювання і забезпечують багатократне використання інформації, встановлюють визначені інтеграційні зв'язки, обмежують кількість показників, зменшують обсяг інформаційних потоків, підвищують рівень використання інформації. Інформаційна система повинна підтримувати такі функції, як надання інформації та створення найзручніших умов для її поширення.

Сьогодні до інформаційних систем управління підприємствами пред'являються вимоги не тільки забезпечити «замкнений внутрішній» облік і управління, але й забезпечити доступ і обмін інформацією із зовнішніми партнерами.

Сучасна інформаційна система в заданій сфері діяльності організації дозволяє забезпечити вирішення таких завдань: прямий, своєчасний доступ до інформаційного продукту (точну інформацію про хід виробничого процесу в просторі та часі); ефективну координацію внутрішньої діяльності та оперативне розповсюдження різноманітних повідомлень; ефективнішу взаємодію із суміжниками по технологічних маршрутах за рахунок використання більш інформованих та наочних засобів відображення та передачі-прийому повідомлень; виділення необхідного і неперервного часу для менеджерів всіх ланок на такі високоефективні види діяльності, як аналіз та прийняття рішень за рахунок зменшення години на здійснення малопродуктивної діяльності; використання якісно кращої технології системного аналізу та

проектування оперативного управління на нижній та середніх ланках управління виробництвом [3].

Розглянемо типи інформаційних систем, що існують на сьогоднішньому ринку:

1. Системи обмеженого або спеціалізованого призначення. Системи цього типу автоматизують окремі види діяльності або окремі бізнес-процеси. До таких належать, наприклад, системи автоматизації проектно-конструкторських робіт, системи управління діловодством і документообігом, системи управління бухгалтерською діяльністю, системи управління кадрами тощо. Ці системи не дають можливості комплексно реалізувати систему управління підприємством. Спроба побудувати систему управління підприємством на основі застосування набору таких систем призводить до наявності на підприємстві комплексу різнорідних засобів, що поставляються різними виробниками, найчастіше реалізованих на різних платформах. Це призводить до того, що на підприємстві немає єдиного інформаційного простору; потрібна наявність численного спеціального персоналу, здатного підтримувати працездатність цих різнорідних систем; необхідно постійно підтримувати контакти з усіма постачальниками цих систем. У результаті, при значних витратах на придбання і експлуатацію, потрібна ефективність усієї системи управління не досягається.

2. Системи планування виробничих ресурсів. У сучасній термінології системи даного класу одержали назву MRP II (Manufacturing Resource Planning) – планування виробничих ресурсів. Еволюція розвитку інформаційних систем управління привела до появи систем, суть яких полягала в тому, що прогнозування, планування і контроль виробництва здійснюється по всьому циклу від закупівлі сировини до відвантаження товару споживачеві. Система класу MRP II має на меті інтеграцію всіх основних процесів, реалізованих підприємством, таких як постачання, запаси, виробництво, продаж, планування, контроль виконання планів, витрати, фінанси, облік основних засобів тощо.

3. Системи планування корпоративних ресурсів. Розвиток транснаціональних корпорацій, ускладнення їх організаційних структур спричинило збільшення управлінських витрат і витрат на підтримку складних логістичних структур поставок продукції. Для оптимізації рішення цих завдань системи MRP II були розвинені до так званих ERP-систем. По суті ERP-система це є MRP II-система з розширеними можливостями роботи з мережею філій і залежних компаній.

Отже, «ідеальна» інформаційна система управління підприємством повинна автоматизувати всі або, принаймні, більшість із видів діяльності підприємства. Причому, автоматизація повинна бути виконана не заради автоматизації, а з урахуванням витрат на неї, і дати реальний ефект у результатах фінансово-господарчої діяльності підприємства.

Важливо здійснити автоматизацію в рамках єдиного інформаційного простору і у взаємозв'язках функцій, що автоматизуються. Тобто, на підприємстві повинна бути створена база даних, яка забезпечує зберігання інформації та доступність її для всіх складових системи управління. Наявність такої бази даних дозволяє сформувати інформацію для прийняття рішень. Сама по собі інформаційна система не є інструментом для прийняття управлінських рішень. Рішення ухвалюються людьми. Але система управління дає можливість представити або «підготувати» інформацію в такому виді, щоб забезпечити прийняття рішення.

### Список використаних джерел

1. Білик Т.Л. Формування персоналу малих підприємницьких структур агропромислового виробництва. Електронний ресурс. – Режим доступу: [http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11\\_2015/54.pdf](http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2015/54.pdf)
2. Кривов'язюк І.В. Роль інформаційних систем управління підприємством в управлінській діагностиці / І.В. Кривов'язюк. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://pidruchniki.com/1613102353583/ekonomika/rol\\_informatsiynih\\_sistem\\_upravlinnya\\_pidpriyemstvom\\_upravlinskiy\\_diagnostitsi](http://pidruchniki.com/1613102353583/ekonomika/rol_informatsiynih_sistem_upravlinnya_pidpriyemstvom_upravlinskiy_diagnostitsi).

3. Марусей Т.В. Впровадження сучасних інформаційних систем управління персоналом. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://188.190.33.56:7980/jspui/bitstream/123456789/745/1/2016.pdf#page=212>
4. Роль інформаційних систем в управлінні сучасними організаціями. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ism.flybb.ru/topic417.html>.
5. Інформаційні системи в управлінні підприємством: корпоративні інформаційні системи, ринок ERP-систем, CRM-, SCM-, HR-системи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://stud.com.ua/62405/menedzhment/informatsiyni\\_sistemi\\_upravlinni\\_pidpriyemstvom\\_korporativni\\_informatsiyni\\_sistemi\\_rinok\\_sistem\\_sistemi](http://stud.com.ua/62405/menedzhment/informatsiyni_sistemi_upravlinni_pidpriyemstvom_korporativni_informatsiyni_sistemi_rinok_sistem_sistemi).